

Innsette fylkesvis:

Utdanning, aktivitet, ønske og planar

Ole Johan Eikeland

Eikeland forskning og undervising

Terje Manger

Arve Asbjørnsen

Forskningsgruppe for kognisjon og læring (BCLG)

August 2017

Innleiing

I rapportane frå Forskingsgruppa for kognisjon og læring, om innsette sine behov for utdanning og opplæring, har data hittil ikkje blitt presentert fylkesvis. Dette er aktuelt å få fram ettersom det er fylkeskommunane som har ansvar både for vidaregåande opplæring og grunnskuleopplæring i fengsla, gjennom det som blir kalla importmodellen.

Dei innsette som gruppe varierer mykje, både seg i mellom og over tid. Dommane som dei sonar er stort sett korte og dei innsette varierer i sine utdannings- og opplæringsbehov. Berre dei med lange dommar kan rekne med å få gjennomført og fullført lange utdanningsløp i sjølve fengslet. Både fengsla og dei innsette sine soningsvilkår (høgt og lågt tryggingnivå) yter bidrag til ein del av den variasjonen som ein finn mellom innsette når det gjeld etterspurnad etter utdanning eller opplæring. Vi ser i dette notatet nærare på korleis denne variasjon ser ut i undersøkingar av innsette i norske fengsel, først og fremst i 2015-undersøkinga, dels samanliknar vi også ein del med 2012-undersøkinga. Vi presenterer berre resultat som gjeld *norske* innsette frå desse to undersøkingane.

Undersøkingane vart gjennomførde i løpet av ei veke i oktober månad i dei to aktuelle åra. Svarprosenten var 52,3 (2012) og 56,3 (2015). Lite prosentueringsgrunnlag fylkesvis gir i enkelte tilfelle labile prosentsatsar. Dette må taskast omsyn til i tolkinga av tala som kjem fram i alle tabellane i notatet. Innsette i Norgerhaven er i 2015-undersøkinga skilt ut som eiga gruppe.

Resultat fylkesvis

Tabell 1 summerer opp ein del kjenneteikn ved dei innsette i dei to åra, fylkesvis, kjenneteikn som gjeld utdanning og opplæring: kor stor del innsette som ikkje hadde fullført noko som helst form for opplæring; prosent innsette som heldt på med utdanning eller opplæring (uansett kva utdanning eller opplæring det var snakk om); prosent innsette som gav uttrykk for at dei ønskte seg utdanning og opplæring, uavhengig av om dei heldt på med det eller ikkje. Den fylkesvise variasjonen er stor. Vi ser også at fangepopulasjonen varierer i dei to aktuelle undersøkingsåra. Dømesvis var det ingen av dei som sat i fengsel i Sogn og Fjordane eller Sør-Trøndelag som var utan opplæring i 2012; i 2015 derimot var det nesten ein av fire som mangla dette i Sogn og Fjordane, i Sør-Trøndelag var det framleis ingen. I Finnmark ser vi at 19 og 13 prosent av dei innsette ikkje hadde fullført noko utdanning eller opplæring i dei to aktuelle undersøkingsåra. Dette gjaldt omtrent sju til åtte prosent av alle innsette, eit tal som har vore stabilt i alle dei åra desse undersøkingane har vore gjennomførde sidan 2004.

Klart høgast utdanningsaktivitet var det blant innsette som sat i fengsel i Vest-Agder (72 prosent) eller i Møre og Romsdal (78 prosent) i 2012. (Det blir understreka at dette kan vere all type utdanning eller opplæring, alt frå grunnskule til universitets- og høgskuleutdanning, enkeltkurs eller sjølvrapportert eigenaktivitet.) I 2015 var det så innsette i

Sogn og Fjordane som hadde den høgaste aktiviteten målt i prosentdel innsette som heldt på med det, ni av ti. Ingen av dei innsette respondentane i Norgerhaven heldt på med utdanning eller opplæringsaktivitet. Lågast var utdanningsaktiviteten elles i Finnmark (i 2012, 19 prosent) og i Nord-Trøndelag (i 2015, 23,7 prosent). Alle innsette i Sogn og Fjordane ønskte seg opplæring i 2015; denne delen var også stor i 2012 (86,4 prosent). I gjennomsnitt var det åtte av ti i 2012 som ønskte seg utdanning eller opplæring i fengslet; i 2015 var det i overkant av sju av ti. Lågast del innsette ønskte seg utdanning i Troms (67 prosent i 2012) og i Finnmark (57 prosent i 2015).

Tabell 1. Prosent* innsette fylkesvis som ikkje har fullført noko som helst utdanning eller opplæring, som held på med det under soning og som ønskjer det. 2012 og 2015.

Fylke	Inga fullført utd./oppl.		Tar utd./oppl. i fengsel		Ønskjer utd./oppl. i fengsel		Tal innsette respondentar fylkesvis*	
	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015
Østfold	4,5	11,6	63,2	38,8	85,6	72,7	133	130
Akershus	3,5	3,0	64,7	56,7	86,9	92,5	85	67
Oslo	12,8	10,9	45,3	39,6	80,0	73,7	95	101
Hedmark	2,8	7,0	56,9	44,0	73,1	70,7	109	100
Oppland	0	0	50,0	68,2	81,3	95,5	32	22
Buskerud	5,3	2,5	44,7	39,5	85,1	74,1	76	81
Vestfold	8,4	3,9	50,8	39,9	77,2	61,8	192	210
Telemark	14,9	16,1	63,8	64,5	80,9	87,1	47	31
Aust-Agder	5,2	9,0	66,1	37,3	78,0	74,6	59	67
Vest-Agder	17,2	0	72,4	51,7	85,2	79,3	29	29
Rogaland	10,5	12,2	46,1	34,8	81,6	67,7	115	224
Hordaland	8,5	10,0	56,4	50,0	80,2	74,8	117	162
Sogn og Fj.	0	23,1	43,5	92,3	86,4	100	23	13
Møre og R.	4,3	7,5	78,3	56,1	95,5	73,2	23	41
Sør-Tr.	0	0	55,9	50,0	79,4	78,9	34	58
Nord-Tr.	4,0	13,2	20,0	23,7	68,0	68,4	25	38
Nordland	8,1	4,4	51,4	45,7	89,2	84,4	37	46
Troms	8,3	4,2	33,3	50,0	66,7	70,8	24	24
Finnmark	19,0	13,0	19,0	26,1	90,0	56,5	21	23
Norgerhaven	-	12,5	-	0	-	75,0	-	8
Alle	7,2	8,0	53,6	43,0	80,9	72,9	1276	1 475

*Tre variablar med varierende prosentueringsgrunnlag. Totaltalet innsette *respondentar* fylkesvis.

Tabell 2a. Innsette si høgaste fullførde utdanning fylkesvis. 2012. Prosent.

Fylke	Inga fullført utd./oppl.	Grunnskule	VGO*	Univ./høgskule	N=100%
Østfold	4,5	54,9	27,8	12,8	133
Akershus	3,5	49,4	25,9	21,2	85
Oslo	12,8	53,2	24,5	9,6	94
Hedmark	2,8	54,6	30,6	12,0	108
Oppland	0	40,6	25,0	34,4	32
Buskerud	5,3	53,9	23,7	17,1	76
Vestfold	8,4	50,8	27,2	13,6	191
Telemark	14,9	48,9	25,5	10,6	47
Aust-Agder	5,2	60,3	31,0	3,4	58
Vest-Agder	17,2	48,3	27,6	6,9	29
Rogaland	10,5	58,8	25,4	5,3	114
Hordaland	8,5	50,4	28,2	12,8	117
Sogn og Fj.	0	52,2	34,8	13,0	23
Møre og R	4,3	43,5	43,5	8,7	23
Sør-Trøndelag	0	48,5	36,4	15,2	33
Nord-Trøndelag	4,0	56,0	32,0	8,0	25
Nordland	8,1	73,0	16,2	2,7	37
Troms	8,3	50,0	33,3	8,3	24
Finnmark	19,0	61,9	14,3	4,8	21
Alle	7,2	53,3	27,4	12,0	1270

* OECD-/SSB-kategorisering, der berre fullført vgo1 og vgo2 er lagt til grunnskulenivået.

Ei samanlikning av 2012 og 2015 (tabellane 2a og 2b) viser den store variasjonen i kva som er dei innsette sin utdanningsbakgrunn når dette blir framstilt fylkesvis, men også variasjon over tid. Innsette i Møre og Romsdal står fram som stabile mellom dei to tidspunkta der ca. 44 prosent (2012) og 38 prosent (2015) hadde vidaregåande opplæring som høgaste fullførde utdanning på dei to undersøkingstidspunkta. I 2012 hadde kvar tredje innsett i Nord-Trøndelag vidaregåande opplæring som høgaste fullførde utdanning, men i 2015 var dette redusert til kvar fjerde i det fylket. Då var det innsette i Nordland som hadde den høgaste delen innsette med vidaregåande opplæring som høgaste fullførde, 40 prosent. Vidare ser vi at nesten ein av fire i Nordland hadde høgare utdanning, 24 prosent i 2015. I 2012 derimot, var det innsette i Nordland som hadde den største gruppa med berre grunnskule som høgaste fullførde (73 prosent), ein prosentdel som fall til ein av tre i 2015 (31 prosent).

Tabell 2b. Innsette si høgaste fullførde utdanning fylkesvis. 2015. Prosent.

Fylke	Inga fullført utd./oppl.	Grunnskule	VGO*	Univ./høgskule	N=100%
Østfold	11,6	35,7	37,2	15,5	129
Akershus	3,0	37,9	39,4	19,7	66
Oslo	10,9	44,6	27,7	16,8	101
Hedmark	7,0	48,0	30,0	15,0	100
Oppland	0	45,5	36,4	18,2	22
Buskerud	2,5	53,1	27,2	17,3	81
Vestfold	3,9	48,8	36,2	11,1	207
Telemark	16,1	61,3	16,1	6,5	31
Aust-Agder	9,0	49,3	35,8	6,0	67
Vest-Agder	0	48,3	41,4	10,3	29
Rogaland	12,2	47,5	33,0	7,2	221
Hordaland	10,0	42,5	38,8	8,8	160
Sogn og Fj.	23,1	38,5	38,5	0	13
Møre og R.	7,5	52,5	37,5	2,5	40
Sør-Trøndelag	0	57,9	24,6	17,5	57
Nord-Trøndelag	13,2	28,9	39,5	18,4	38
Nordland	4,4	31,1	40,0	24,4	45
Troms	4,2	54,2	29,2	12,5	24
Finnmark	13,0	34,8	26,1	26,1	23
Norgerhaven	12,5	25,0	37,5	25,0	8
Alle	8,0	45,4	33,9	12,7	1 462

* OECD/SSB-kategorisering, der berre fullført vgo1 og vgo2 er lagt til grunnskulenivået.

Tabell 3a. Utdanning eller opplæring som den innsette heldt på med i fengslet. 2012. Prosent.

Fylke	Deltar ikkje	Grunn- skule	VGO*	Univ. / høgskule	Kurs	N=100%
Østfold	36,8	1,5	30,8	8,3	22,6	132
Akershus	35,3	4,7	35,3	14,1	10,6	84
Oslo	54,7	4,2	21,1	6,3	13,7	95
Hedmark	43,1	0	33,9	1,8	21,1	108
Oppland	50,0	0	9,4	0	40,6	32
Buskerud	55,3	1,3	23,7	9,2	10,5	74
Vestfold	49,2	3,1	22,5	7,9	17,3	189
Telemark	36,2	2,1	38,3	8,5	14,9	47
Aust-Agder	33,9	1,7	25,4	0	39,0	59
Vest-Agder	27,6	0	41,4	3,4	27,6	27
Rogaland	53,9	0,9	29,6	0	15,7	114
Hordaland	43,6	1,7	32,5	4,3	17,9	116
Sogn og Fj.	56,5	0	21,7	0	21,7	22
Møre og R.	21,7	4,3	30,4	13,0	30,4	22
Sør-Trøndelag	44,1	0	44,1	0	11,8	34
Nord-Trøndelag	80,0	0	4,0	0	16,0	25
Nordland	48,6	5,4	24,3	0	21,6	37
Troms	66,7	0	29,2	0	4,2	24
Finnmark	81,0	0	4,8	9,5	4,8	20
Alle	46,4	2,0	27,8	5,3	18,5	1261

* Her er alle tre nivåa inkluderte.

Dei innsette varierer også fylkesvis i utdannings- og opplæringsaktivitet i fengsla. Dette er vist for både 2012 og 2015, i tabellane 3a og 3b. Ein av fem innsette i Sogn og Fjordane heldt på med vidaregåande opplæring i 2012 (rettnok av berre 22 innsette respondentar), i 2015 var det nesten to av tre dette gjaldt i same fylket. Blant tilsvarende innsette i Oppland, Nord-Trøndelag og Finnmark var det lågast del som heldt på med vidaregåande opplæring under soning i 2012. Kvar tjuande innsett heldt på med universitet- eller høgskuleutdanning i 2012; i 2015 gjaldt dette 3,7 prosent av dei innsette, og med stor fylkesvis variasjon. Dette gjaldt nemleg omtrent kvar tiande i Akershus, Vest-Agder og Nordland i 2015, men ingen i Oppland, Sogn og Fjordane eller Møre og Romsdal. Kursaktiviteten var h g i 2015 i både Sogn og Fjordane, Hedmark og Møre og Romsdal, og hadde d  endra seg sidan 2012.

Tabell 3b. Utdanning eller opplæring som den innsette heldt på med i fengslet. 2015. Prosent.

Fylke	Deltar ikkje	Grunn- skule	VGO*	Univ. / høgskule	Kurs	N=100%
Østfold	61,2	1,6	20,2	3,9	13,2	129
Akershus	43,3	1,5	32,8	10,4	11,9	67
Oslo	60,4	2,0	23,8	1,0	12,9	101
Hedmark	56,0	0	14,0	3,0	27,0	100
Oppland	31,8	0	50,0	0	18,2	22
Buskerud	60,5	1,2	30,9	3,7	3,7	81
Vestfold	60,1	1,0	27,9	4,8	6,3	208
Telemark	35,5	0	38,7	6,5	19,4	31
Aust-Agder	62,7	4,5	17,9	1,5	13,4	67
Vest-Agder	48,3	0	37,9	10,3	3,4	29
Rogaland	65,2	0,4	20,1	2,7	11,6	224
Hordaland	50,0	0,6	30,6	1,9	16,9	160
Sogn og Fj.	7,7	0	61,5	0	30,8	13
Møre og R.	43,9	2,4	24,4	0	29,3	41
Sør-Trøndelag	50,0	3,4	34,5	1,7	10,3	58
Nord-Trøndelag	76,3	0	18,4	2,6	2,6	38
Nordland	54,3	2,2	15,2	10,9	17,4	46
Troms	50,0	0	41,7	8,3	0	24
Finnmark	73,9	0	17,4	4,3	4,3	23
Norgerhaven	100,0	0	0	0	0	8
Alle	57,0	1,2	25,5	3,7	12,7	1470

* Her er alle tre nivåa inkluderte.

Tabell 4. Utdanning eller opplæring som dei innsette ønskjer i fengslet. 2015. Prosent.

Fylke	Ønskjer ikkje	Grunnskule	VGO*	Fagskule	Univ. / høgskule	Kurs
Østfold	27,3	1,6	33,6	2,3	14,8	20,3
Akershus	7,5	3,0	41,8	3,0	25,4	19,4
Oslo	26,3	3,0	41,4	4,0	4,0	21,2
Hedmark	29,3	0	23,2	2,0	8,1	37,4
Oppland	4,5	0	50,0	9,1	9,1	27,3
Buskerud	25,9	0	37,0	4,9	12,3	19,8
Vestfold	38,2	1,0	35,3	3,9	9,7	12,1
Telemark	12,9	0	51,6	0	9,7	25,8
Aust-Agder	25,4	1,5	37,3	4,5	4,5	26,9
Vest-Agder	20,7	3,4	44,8	3,4	13,8	13,8
Rogaland	32,3	1,8	30,0	2,7	7,6	25,6
Hordaland	25,2	2,5	39,6	4,4	10,7	17,6
Sogn og Fj.	0	0	69,2	0	0	30,8
Møre og R.	26,8	0	36,6	0	2,4	34,1
Sør-Trøndelag	21,1	0	45,6	5,3	10,5	17,5
Nord-Trøndelag	31,6	5,3	18,4	5,3	5,3	34,2
Nordland	15,6	2,2	22,2	2,2	20,0	37,8
Troms	29,2	0	41,7	0	16,7	12,5
Finnmark	43,5	0	26,1	0	13,0	17,4
Norgerhaven	25,0	0	12,5	0	37,5	25,0
Alle	27,1	1,5	35,4	3,3	10,4	22,3

* Her er alle tre nivåa inkluderte.

Kva ønskjer om utdanning og opplæring hadde dei innsette? I tabell 4 viser vi dette detaljert for dei innsette i 2015. Inkludert i prosentueringsgrunnlaget er også dei som *ikkje* ønskte seg utdanning eller opplæring i fengslet.

Det var berre ein liten del som ønskte seg grunnskule, 1,5 prosent av alle, men litt variasjon er det mellom fylka. Hovudtyngda av dei innsette ønskte seg vidaregåande opplæring. Av alle var det i overkant av ein av tre som ønskte seg dette, der Sogn og Fjordane (69 prosent) og Oppland og Telemark (omtrent 50 prosent) hadde den største delen. Kvar fjerde innsett i Akershus ønskte seg universitets- eller høgskuleutdanning; dette gjaldt kvar femte i Nordland. Elles var det kursaktivitet som dei innsette i størst grad etterlyste, 22,3 prosent. Igjen er det variasjon mellom fylka, der innsette i Nordland hadde den største gruppa innsette med det ønsket, 38 prosent, saman med Hedmark (37 prosent). Lågast del med kursønske finn vi i Troms (13 prosent).

Kor stor differanse er det så mellom prosentdelen som ønskte seg grunnopplæring (grunnskule og vidaregåande) og prosent innsette som faktisk heldt på med det. Fylkeskommunen er ansvarleg for å levere både vidaregåande opplæring og

grunnskuleopplæring til innsette i fengsla. Derfor har vi i tabell 5 slått saman innsette som heldt på med grunnskule og vidaregåande opplæring under soning. Tilsvarande har vi slått i hop dei som ønskte det, og ser så på differanse i prosentpoeng fylkesvis mellom deltaking og ønske. Vi viser dette for både 2012 og 2015 slik at ein kan inntrykk både av tidsvariasjon og av fylkesvis variasjon.

Negativ tal i tabell 5 indikerer at ein større del ønskjer det enn prosentdelen som heldt på med det. Dersom dette talet er null, eller tilnærma null, så er det balanse mellom prosentdelen innsette som ønskjer det og prosentdelen som tar det.

Tabell 5. Prosent innsette som ønskte seg *grunnskule eller vidaregåande opplæring* og prosent innsette som sa at dei heldt på med det i fengslet. Differanse i prosentpoeng mellom del som ønskte og del som tok det. 2012 og 2015.

Fylke	2012			2015		
	Ønskjer	Tar	Differanse	Ønskjer	Tar	Differanse
Østfold	34,1	31,6	-2,5	35,2	20,9	-14,3
Akershus	32,1	37,6	5,5	44,8	32,8	-12,0
Oslo	26,3	21,1	-5,2	44,4	24,8	-19,6
Hedmark	29,6	33,0	3,4	23,2	14,0	-9,2
Oppland	15,6	9,4	-6,2	50,0	45,5	-4,5
Buskerud	40,5	25,0	-15,5	37,0	29,6	-7,4
Vestfold	39,7	25,1	-14,6	36,2	28,4	-7,8
Telemark	44,7	38,3	-6,4	51,6	38,7	-12,9
Aust-Agder	27,1	27,1	0	38,8	19,4	-19,4
Vest-Agder	48,1	41,4	-6,7	48,3	37,9	-10,4
Rogaland	47,4	30,4	-17	31,8	19,6	-12,2
Hordaland	37,1	34,2	-2,9	42,1	30,0	-12,1
Sogn og Fj.	50,0	21,7	-28,3	69,2	61,5	-7,7
Møre og R.	31,8	30,4	-1,4	36,6	26,8	-9,8
Sør-Trøndelag	38,2	44,1	5,9	45,6	31,0	-14,6
Nord-Trøndelag	20,0	4,0	-16,0	23,7	15,8	-7,9
Nordland	48,6	29,7	-18,9	24,4	15,2	-9,2
Troms	16,7	29,2	12,5	41,7	41,7	0
Finnmark	40,0	4,8	-35,2	26,1	17,4	-8,7
Norgerhaven	-	-	-	12,5	0	-12,5
Alle	35,8	28,9	-6,9	36,9	25,4	-11,5

I 2012 var dette nær i balanse i fleire av fylka, til og med med positive differansetal i Akershus, Hedmark, Sør-Trøndelag og Troms, medan Sogn og Fjordane og Finnmark hadde relativt store negative balansetal då. I 2015 var Troms fylke akkurat i balanse, og både Sogn og Fjordane og Finnmark hadde nærma seg balanse. Aust-Agder endra seg frå å vere i balanse

til å vere fylket med størst del som etterlyste vidaregåande opplæring sett opp mot prosentdelen som heldt på med det.

Dei innsette sin kompetanse er ikkje berre kjenneteikna av kva utdanning dei har, men også av tidlegare yrkeskompetanse og kva dei måtte halde på med i fengslet utanom eventuell opplæring eller utdanning. I tabell 6 viser korleis dei innsette si arbeidsrøynsle før dei starta soninga fordelte seg fylkesvis i 2015.

Tabell 6. Innsette og arbeidsrøynsle fylkesvis. 2015. Prosent*.

Fylke	Ikkje hatt arbeid	Ufaglært	Faglært	Arb. med høg utd.	Sjølvt. nær.dr.	Heime, foreldre
Østfold	9,8	47,5	35,2	11,5	20,5	3,3
Akershus	7,6	37,9	40,9	12,1	28,8	3,0
Oslo	13,7	50,5	18,9	13,7	23,2	2,1
Hedmark	11,6	45,3	36,8	10,5	23,2	3,2
Oppland	4,8	47,6	28,6	14,3	14,3	4,8
Buskerud	14,1	47,4	28,2	7,7	23,1	3,8
Vestfold	13,6	46,7	30,7	9,5	20,1	3,5
Telemark	21,4	57,1	21,4	3,6	17,9	10,7
Aust-Agder	6,3	60,9	29,7	6,3	15,6	1,6
Vest-Agder	17,9	25,0	46,4	14,3	21,4	3,6
Rogaland	14,9	47,9	29,8	7,0	14,0	6,0
Hordaland	10,2	49,7	38,8	7,5	14,3	4,8
Sogn og Fj.	16,7	58,3	25,0	0	27,3	0
Møre og R.	8,1	56,8	32,4	2,7	27,0	0
Sør-Trøndelag	5,3	59,6	31,6	10,5	26,3	3,5
Nord-Trøndelag	11,1	27,8	55,6	16,7	22,2	2,8
Nordland	7,0	55,8	32,6	20,9	16,3	2,3
Troms	15,8	47,4	21,1	5,3	15,8	0
Finnmark	0	60,9	30,4	8,7	13,0	0
Norgerhaven	12,5	37,5	62,5	25,0	50,0	12,5
Alle	11,6	48,4	32,6	9,7	19,7	3,7

* Kvar celle er sjølvstendig. 100 minus talet er prosentdelen innsette som ikkje har kryssa av for dette.

Av dei innsette respondentane i Telemark rapporterte kvar femte å vere utan arbeids- eller yrkeslivsrøynsle før soning; dette gjaldt ingen av dei innsette i Finnmark. Her finn vi derimot den største delen innsette, saman med innsette i Aust-Agder, med ufaglært bakgrunn frå arbeidslivet. Faglært bakgrunn fanst det klart flest av i Nord-Trøndelag (også i Norgerhaven, men her er prosentueringsgrunnlaget svært så lite). Kvar tiande innsett hadde arbeidsrøynsle som krev høgare utdanning. Klart størst prosentdel blant desse fann vi i Nordland i 2015 (21 prosent).

Tabell 7. Innsette og planar fylkesvis. 2015. Prosent.

Fylke	Ingen planar	Halde fram arb.	Halde fram utdanning	Starte utdanning	Skaffe meg arbeid
Østfold	8,3	32,2	19,0	10,7	29,8
Akershus	7,9	33,3	15,9	1,6	41,3
Oslo	12,9	18,3	15,1	17,2	36,6
Hedmark	4,2	45,3	11,6	13,7	25,3
Oppland	5,3	47,4	5,3	15,8	26,3
Buskerud	7,9	38,2	15,8	13,2	25,0
Vestfold	10,9	33,2	19,6	9,8	26,6
Telemark	7,4	22,2	33,3	11,1	25,9
Aust-Agder	15,6	34,4	9,4	10,9	29,7
Vest-Agder	14,8	22,2	29,6	7,4	25,9
Rogaland	16,8	28,8	16,3	6,7	31,3
Hordaland	15,2	26,9	20,7	6,9	30,3
Sogn og Fj.	8,3	33,3	33,3	8,3	16,7
Møre og R.	10,8	40,5	13,5	8,1	27,0
Sør-Trøndelag	5,3	29,8	21,1	10,5	33,3
Nord-Trøndelag	11,4	60,0	2,9	8,6	17,1
Nordland	9,5	38,1	19,0	9,5	23,8
Troms	15,8	21,1	21,1	15,8	26,3
Finnmark	13,0	43,5	13,0	4,3	26,1
Norgerhaven	0	50,0	12,5	0	37,5
Alle	11,3	32,7	17,1	9,7	29,2

Er det så skilje mellom dei innsette fylkesvis etter kva planar dei har *etter* soning? Det er det, og vi ser på berre 2015-data i tabell 7. Medan berre 18 prosent av innsette i Oslo hadde planar om å halde fram i arbeidet sitt, så gjaldt dette seks av ti i Nord-Trøndelag. Derimot var det berre tre prosent av innsette i Nord-Trøndelag som hadde planar om å halde fram med utdanninga si, dette gjaldt kvar tredje innsett i både Telemark og i Sogn og Fjordane. I Akershus var det fire av ti som hadde planar om å skaffe seg arbeid etter soninga, godt over det som var gjennomsnittet (29 prosent).

Ein av ni innsette var utan planar etter soning i 2015. Blant innsette i agderfylka, Rogaland, Hordaland og Troms gjaldt dette omtrent ein av seks.

Tabell 8. «Eg får den rådgevinga som eg treng». 2015. Prosent.

Fylke	Heilt samd	Litt samd	Usikker	Litt usamd	Heilt usamd
Østfold	26,7	26,7	18,3	15,0	13,3
Akershus	32,8	18,8	15,6	10,9	21,9
Oslo	20,4	14,0	22,6	19,4	23,7
Hedmark	27,2	29,3	15,2	12,0	16,3
Oppland	50,0	40,9	4,5	4,5	0
Buskerud	31,2	19,5	16,9	7,8	24,7
Vestfold	30,9	21,3	22,3	7,4	18,1
Telemark	51,7	24,1	10,3	6,9	6,9
Aust-Agder	25,8	19,4	19,4	9,7	25,8
Vest-Agder	46,4	14,3	10,7	14,3	14,3
Rogaland	26,7	22,8	22,3	12,1	16,0
Hordaland	30,8	20,5	20,5	14,1	14,1
Sogn og Fj.	30,8	46,2	0	7,7	15,4
Møre og R.	23,1	41,0	25,6	2,6	7,7
Sør-Trøndelag	17,2	32,8	17,2	15,5	17,2
Nord-Trøndelag	28,6	31,4	11,4	8,6	20,0
Nordland	24,4	17,1	36,6	7,3	14,6
Troms	26,1	34,8	21,7	8,7	8,7
Finnmark	40,0	15,0	20,0	5,0	20,0
Norgerhaven	12,5	25,0	0	0	62,5
Alle	28,7	23,4	19,4	11,2	17,2

Får dei innsette den rådgevinga som dei skal ha? På ein femdelt skala skulle dei innsette seie om dei var samde eller usamde i utsegna «Eg får den rådgevinga som eg treng». Over halvparten sa seg «heilt samd» eller «litt samd» i dette, men ein del variasjon mellom fylka kan vi sjå i tabell 8. Klart størst del misnøgde ser vi i Norgerhaven (lite prosentueringsgrunnlag), deretter Aust-Agder, Buskerud, Oslo og Akershus. Mest nøgde med dette var dei innsette i Telemark, Oppland, Vest-Agder og Finnmark. Innsette i Sogn og Fjordan står også fram som nøgde med rådgeving om vi inkluderer «litt samd» også.

Tilsvarande utsegn (jf. rådgeving) fekk innsette som heldt på med utdanning eller opplæring i fengslet, «Eg er nøgde med opplæringa». I kva grad dei sa seg samde eller usamde i den utsegna ser vi nærare på i tabell 9, også fylkesvis.

Tabell 9. «Eg er nøgd med opplæringa». 2015. Prosent *.

Fylke	Heilt samd	Litt samd	Usikker	Litt usamd	Heilt usamd
Østfold	42,2	31,1	17,8	6,7	2,2
Akershus	40,0	20,0	8,6	25,7	5,7
Oslo	42,4	27,3	15,2	9,1	6,1
Hedmark	42,1	34,2	10,5	10,5	2,6
Oppland	35,7	42,9	14,3	0	7,1
Buskerud	61,5	19,2	11,5	3,8	3,8
Vestfold	49,3	23,3	11,0	6,8	9,6
Telemark	60,0	35,0	0	0	5,0
Aust-Agder	42,1	47,4	0	5,3	5,3
Vest-Agder	60,0	13,3	6,7	13,3	6,7
Rogaland	43,7	25,4	11,3	7,0	12,7
Hordaland	41,8	38,8	11,9	6,0	1,5
Sogn og Fj.	41,7	50,0	0	0	8,3
Møre og R.	22,2	44,4	22,2	11,1	0
Sør-Trøndelag	37,0	29,6	11,1	11,1	11,1
Nord-Trøndelag	16,7	66,7	16,7	0	0
Nordland	30,0	45,0	15,0	0	10,0
Troms	63,6	18,2	18,2	0	0
Finnmark	40,0	40,0	20,0	0	0
Norgerhaven	-	-	-	-	-
Alle	43,8	31,0	11,5	7,6	6,1

* Gjeld berre dei som tek del i utdanning eller opplæring.

Over førti prosent av dei innsette under eitt sa seg heilt samde i dette. Størst del som sa seg «heilt samde» fann vi i Troms, Buskerud, Telemark og Vest-Agder. Størst del som sa seg heilt usamde i denne utsegna fann vi i Rogaland, Sør-Trøndelag og Nordland, det gjaldt i overkant av ein av ti. Om vi legg saman dei som var litt og heilt usamde i utsegna så gjaldt det 13,7 prosent av alle innsette.

Tabell 10a. Deltaking i jobb eller arbeidsdrift fylkesvis. 2015. Prosent.

Fylke	Deltek ikkje	1-6 t	7-15 t	16-25 t	Meir enn 25 t
Østfold	26,4	11,2	14,4	10,4	37,6
Akershus	24,6	16,4	13,1	13,1	32,8
Oslo	49,4	13,5	9,0	13,5	14,6
Hedmark	15,5	15,5	11,3	15,5	42,3
Oppland	36,8	10,5	31,6	10,5	10,5
Buskerud	48,6	6,9	9,7	11,1	23,6
Vestfold	18,5	11,1	16,9	10,6	42,9
Telemark	35,5	6,5	12,9	29,0	16,1
Aust-Agder	21,5	15,4	13,8	7,7	41,5
Vest-Agder	31,8	9,1	13,6	9,1	36,4
Rogaland	35,9	9,2	11,8	11,3	31,8
Hordaland	39,7	19,2	18,5	7,9	14,6
Sogn og Fj.	25,0	0	16,7	0	58,3
Møre og R.	22,9	25,7	8,6	22,9	20,0
Sør-Trøndelag	15,7	5,9	9,8	15,7	52,9
Nord-Trøndelag	17,1	11,4	8,6	8,6	54,3
Nordland	29,3	12,2	14,6	12,2	31,7
Troms	41,7	8,3	12,5	8,3	29,2
Finnmark	36,4	13,6	4,5	9,1	36,4
Norgerhaven	0	37,5	25,0	37,5	0
Alle	29,8	12,6	13,5	11,8	32,2

Dei innsette spesifiserte nærare kor mange timar dei brukte på ulike typar aktivitetar i veka i fengslet, alt etter kva som var aktuelt. I spørjeskjemaet avgrensa vi dette til fire aktivitetar, arbeidsdrift, skule/opplæring, program eller anna aktivitet. Timetala var kategoriserte i fire grupper. Tabellane 10a til 10d fortel om korleis dette fordelte seg, der også dei som ikkje tok del i dei nemnde aktivitetane er inkluderte i prosentueringsbasisen.

Størst del som ikkje tok del i arbeidsdrift fann vi i Oslo, Buskerud og Troms. I begge trøndelagsfylka og i Sogn og Fjordane var det meir enn femti prosent av dei innsette som sa at dette tok meir enn 25 timar (tabell 10a) av tida deira i veka.

Tabell 10b. Deltaking i skule/opplæring/kurs fylkesvis. 2015. Prosent *.

Fylke	Deltek ikkje*	1-6 t	7-15 t	16-25 t	Meir enn 25 t
Østfold	63,7	15,3	8,1	4,8	8,1
Akershus	45,3	20,3	12,5	6,3	15,6
Oslo	65,6	11,8	11,8	6,5	4,3
Hedmark	59,6	20,2	9,6	6,4	4,3
Oppland	33,3	9,5	19,0	23,8	14,3
Buskerud	62,8	10,3	7,7	10,3	9,0
Vestfold	61,3	8,8	10,8	11,3	7,8
Telemark	35,5	25,8	9,7	12,9	16,1
Aust-Agder	65,6	7,8	9,4	7,8	9,4
Vest-Agder	48,3	3,4	6,9	24,1	17,2
Rogaland	68,2	8,4	9,8	3,7	9,8
Hordaland	50,0	17,5	13,8	8,8	10,0
Sogn og Fj.	7,7	30,8	23,1	23,1	15,4
Møre og R.	43,9	22,0	9,8	19,5	4,9
Sør-Trøndelag	52,7	12,7	12,7	7,3	14,5
Nord-Trøndelag	76,3	10,5	0	2,6	10,5
Nordland	54,3	10,9	15,2	10,9	8,7
Troms	50,0	25,0	16,7	0	8,3
Finnmark	73,9	8,7	0	0	17,4
Norgerhaven	100,0	0	0	0	0
Alle	58,8	13,1	10,5	8,2	9,3

* Dersom det er avvik mellom prosenttalet for «Deltek ikkje» her og tilsvarande i tabell 3b så kjem det av at prosentueringsgrunnlaget ikkje er nøyaktig det same. Grunnen er at det er fleire som har svart på spørsmål om kva dei held på med av utdanningsaktivitet i fengslet enn kor mykje tid som dei brukte på det.

Vi har tidlegare sett kor stor del av dei innsette som held på med opplæring og utdanning i soningstida. Når dette blir differensiert i mengde tid, er det svært stor fylkesvis variasjon å observere. T.d. var det tretti prosent av dei innsette i Sogn og Fjordane som brukte mellom 1 til 6 timar på dette i veka; i Vest-Agder gjaldt dette berre 3,4 prosent av dei innsette. I Akershus, Telemark, Vest-Agder og Finnmark var det omtrent kvar sjette innsett som brukte meir enn 25 timar i veka på dette. I Oslo, Hedmark og Møre og Romsdal derimot, var det berre i underkant av fem prosent som brukte så mykje tid i veka på opplæring eller utdanning.

Tabell 10c. Programaktivitet fylkesvis. 2015. Prosent.

Fylke	Deltek ikkje	1-6 t	7-15 t	16-25 t	Meir enn 25 t
Østfold	92,8	6,4	0	0,8	0
Akershus	77,0	23,0	0	0	0
Oslo	85,4	13,5	0	1,1	0
Hedmark	94,8	4,1	1,0	0	0
Oppland	100,0	0	0	0	0
Buskerud	83,3	15,3	1,4	0	0
Vestfold	88,9	8,5	2,1	0	0,5
Telemark	93,5	6,5	0	0	0
Aust-Agder	87,7	6,2	6,2	0	0
Vest-Agder	95,5	4,5	0	0	0
Rogaland	90,8	7,7	0,5	0	1,0
Hordaland	81,5	17,2	1,3	0	0
Sogn og Fj.	91,7	8,3	0	0	0
Møre og R.	91,4	8,6	0	0	0
Sør-Trøndelag	80,4	15,7	2,0	2,0	0
Nord-Trøndelag	94,3	5,7	0	0	0
Nordland	95,1	2,4	2,4	0	0
Troms	87,5	8,3	0	0	4,2
Finnmark	95,5	0	4,5	0	0
Norgerhaven	100,0	0	0	0	0
Alle	88,6	9,7	1,2	0,2	0,3

Programaktivitet er det berre eit fåtal av dei innsette som er involverte i, 11,4 prosent. Klart størst del som heldt på med det fann vi i Akershus 23 prosent. I Finnmark og i Oppland var det ingen i denne respondentgruppa som heldt på med programaktivitet.

Tabell 10d. Annan aktivitet på dagtid fylkesvis. 2015. Prosent.

Fylke	Deltek ikkje	1-6 t	7-15 t	16-25 t	Meir enn 25 t
Østfold	69,6	14,4	10,4	3,2	2,4
Akershus	65,6	27,9	6,6	0	0
Oslo	62,9	24,7	5,6	1,1	5,6
Hedmark	75,3	13,4	7,2	2,1	2,1
Oppland	89,5	5,3	5,3	0	0
Buskerud	62,5	25,0	9,7	0	2,8
Vestfold	63,0	23,3	11,1	0,5	2,1
Telemark	67,7	25,8	6,5	0	0
Aust-Agder	73,8	20,0	4,6	1,5	0
Vest-Agder	68,2	13,6	18,2	0	0
Rogaland	63,1	27,7	7,2	1,0	1,0
Hordaland	64,9	17,2	10,6	2,6	4,6
Sogn og Fj.	58,3	33,3	8,3	0	0
Møre og R.	62,9	17,1	14,3	2,9	2,9
Sør-Trøndelag	68,6	21,6	3,9	3,9	2,0
Nord-Trøndelag	71,4	17,1	5,7	2,9	2,9
Nordland	80,5	12,2	7,3	0	0
Troms	75,0	16,7	8,3	0	0
Finnmark	86,4	4,5	9,1	0	0
Norgerhaven	62,5	37,5	0	0	0
Alle	67,4	20,6	8,5	1,4	2,1

Kva som skal forståast med annan type aktivitet i fengsla vart ikkje definert i spørjeskjemaet. Her kan det derfor dreie seg om alt frå idrett og spelaktivitet, til avislesing og sjølvstudium, inkludert hobbyaktivitet på cella. Dette gjaldt svært få innsette i Finnmark (14 prosent), men klart fleire i Sogn og Fjordane, 42 prosent. Igjen så konstaterer vi stor fylkesvariasjon. Hovudtyngda av dei som dette gjaldt var engasjerte i ein til seks timar i veka.

Appendiks

Domslengda til dei innsette blir vist i tabellane A1a og A1b som bakgrunnskunnskap ettersom dette har vist seg å ha mykje å seie for utdannings- og opplæringsaktiviteten under soning. Gjennomsnittsalderen til dei innsette er å finne fylkesvis i tabell A2.

Tabell A1a. Domslengde fylkesvis. 2012. Prosent.

Fylke	Under 3 mnd	3 til 12 mnd	1 til 5 år	Over 5 år	N=100%
Østfold	24,4	21,8	26,1	27,7	119
Akershus	1,3	11,8	46,1	40,8	76
Oslo	4,5	28,8	50,0	16,7	66
Hedmark	11,5	54,8	27,9	5,8	104
Oppland	57,1	21,4	21,4	0	28
Buskerud	5,3	33,3	47,4	14,0	57
Vestfold	27,4	25,7	29,1	17,7	175
Telemark	9,3	32,6	30,2	27,9	43
Aust-Agder	17,0	52,8	24,5	5,7	53
Vest-Agder	5,0	25,0	65,0	5,0	20
Rogaland	6,5	37,0	46,7	9,8	92
Hordaland	9,6	36,5	37,5	16,3	104
Sogn og Fj.	29,4	47,1	23,5	0	17
Møre og R.	4,5	31,8	54,5	9,1	22
Sør-Trøndelag	9,1	24,2	39,4	27,3	33
Nord-Trøndelag	68,0	32,0	0	0	25
Nordland	12,9	54,8	32,3	0	31
Troms	12,5	37,5	45,8	4,2	24
Finnmark	42,1	47,4	10,5	0	19
Alle	16,5	33,0	34,7	15,7	1108

Tabell A1b. Domslengde fylkesvis. 2015. Prosent.

Fylke	Under 3 mnd	3 til 12 mnd	1 til 5 år	Over 5 år	N=100%
Østfold	17,3	29,1	28,2	25,5	110
Akershus	4,8	4,8	42,9	47,6	63
Oslo	12,1	34,5	43,1	10,3	58
Hedmark	21,7	58,7	17,4	2,2	92
Oppland	5,9	35,3	35,3	23,5	17
Buskerud	6,3	25,4	60,3	7,9	63
Vestfold	26,2	28,8	29,8	15,2	191
Telemark	12,0	28,0	32,0	28,0	25
Aust-Agder	19,6	48,2	28,6	3,6	56
Vest-Agder	0	25,0	60,0	15,0	20
Rogaland	13,7	32,1	43,7	10,5	190
Hordaland	16,3	25,2	37,0	21,5	135
Sogn og Fj.	10,0	10,0	50,0	30,0	10
Møre og R.	13,3	43,3	43,3	0	30
Sør-Trøndelag	3,8	22,6	62,3	11,3	53
Nord-Trøndelag	36,8	44,7	18,4	0	38
Nordland	22,2	13,9	55,6	8,3	36
Troms	4,8	28,6	61,9	4,8	21
Finnmark	21,7	47,8	30,4	0	23
Norgerhaven	0	25,0	25,0	50,0	8
Alle	16,2	31,2	37,9	14,7	1 239

Tabell A2. Dei innsette sin alder, 2012 og 2015. Gjennomsnitt og standardavvik.

Fylke	2012		2015	
	Gjennom- snitt	Standard- avvik	Gjennom- snitt	Standard- avvik
Østfold	36,6	10,4	36,4	11,2
Akershus	39,1	13,1	40,4	11,5
Oslo	35,3	11,2	36,6	12,6
Hedmark	36,5	10,3	37,0	12,3
Oppland	41,6	14,1	34,5	13,1
Buskerud	36,7	9,6	39,4	11,7
Vestfold	37,0	13,3	37,0	12,9
Telemark	32,3	9,4	37,1	11,1
Aust-Agder	34,1	12,9	33,9	11,2
Vest-Agder	29,4	7,9	35,9	9,2
Rogaland	33,2	10,3	37,1	11,3
Hordaland	37,6	11,9	37,7	12,1
Sogn og Fj.	36,1	12,2	36,5	8,9
Møre og R.	31,6	9,4	35,9	11,4
Sør-Trøndelag	34,5	8,3	35,1	10,6
Nord-Trøndelag	37,3	13,1	36,7	12,9
Nordland	32,9	10,7	40,3	13,0
Troms	38,2	13,2	34,6	9,8
Finnmark	33,1	11,7	36,2	14,1
Norgerhaven	-	-	40,1	12,1
Alle	36,0	11,6	37,0	11,9